

[Justitsministeren.]

at den erstatningssøgende ikke har Krav paa Erstatning. Maa jeg spørge: Er der nogen, der vilde mene, at dette var en værdig Form at føre Sagerne paa om den Oprejsning, der her er Tale om? Jeg synes det ikke. Vil man forlade den kriminale Procésform, kunde man tænke sig det gjort i den borgerlige Retsplejes Form. Er der naaet noget ved det? Det vilde sige, at man lagde Byrden over paa den erstatningssøgende; han skulde saa stævne, jeg ved ikke hvem, en eller anden Repræsentant for det offentlige, men det fandt man maaske ud af. Han skulde altsaa udtage Stævning og føre en Retssag. Jeg kan ikke forstaa det. Enten man gik den ene Vej og vilde have det i Strafferetsplejes Former, eller man gik den anden Vej, fik man et Apparat med en Række Retsmøder med Beskikkelse af Sagførere paa begge Sider, og med den Behandling af Sagen, som Retsplejen i saa Tilfælde kræver. Afgørelsen vilde da blive truffet for aabent Tæppe. Man fik en Dom, der som alle Domme blev offentliggjort uden Hensyn til, hvordan den faldt ud. Det forekommer mig meget urigtigt, naar man tænker Spørgsmaalet igennem og husker paa, at en noget lignende Behandling skulde disse Sager underkastes. Her opnaas det, at ingen, som mener, at han har Krav paa Erstatning, skræmmes fra at gøre sit Krav gældende. Hvis vi lagde Sagen hen til Domstolene, hvor Behandlingen vilde være offentlig, og hvor Afgørelsen i hvert Fald er offentlig, vilde det mon saa ikke gaa saadan, at adskillige af dem, der har Krav paa Erstatning, vilde sige: Nej Tak, det vil vi ikke udsættes for. Hvor Sagen skal behandles i et offentligt Retsmøde, vil vi ikke udsættes for, at vi maaske alligevel ikke faar Medhold i vor Paastand, og saa foreligger der en offentlig Dom, som konstaterer det og brændemærker os. Efter den Maade, der foreslaas her, kan enhver trygt komme frem med sit Krav, og faar han det underkendt, saa er der ikke andre end ham selv, der faar det at vide; Offentliggørelse sker kun, naar Afgørelsen følger hans Paastand.

Saa talte det ærede Medlem om et Brev, som han læste op; saa vidt jeg forstod det, var det fra en Mand, der skildrede, hvad han havde været ude for. Jeg forstaa, at Brevet skulde tjene som Illustration til de Misgerninger, disse skrækkelige Frihedskæmpere havde begaaet, ellers kunde jeg ikke forstaa, hvorfor dette Brev skulde frem her. Jeg forstod derimod, at det slet ikke drejede sig om en Mand, som havde været ude for

Frihedskæmperne, men om en Mand, der var blevet fremstillet i Grundlovsforhør efter at være blevet taget af Politiet. Jeg ved ikke hvornaar, men det maa altsaa have været efter den 13. Maj. Det er muligt, at den Behandling, han har været Genstand for, ikke har været helt, som den skulde være; efter den Fremstilling det ærede Medlem gav, kan jeg ikke bedømme det, men hvis det er Tilfældet, falder det jo ogsaa uden for denne Lov. Det falder i saa Fald ind under de udmærkede Bestemmelser, vi har i Retsplejelovens Kapitel 93 a, og er der sket noget galt, saa har vi Lovhjemmel til at faa det oprettet; er der sket tjenstlige Fejl kan de paatales over for de sædvanlige Statsmyndigheder. Det er mig ikke muligt at faa Øje paa, hvad det Brev havde at gøre i denne Sammenhæng.

Saa talte det ærede Medlem om den Forbedring, der var sket, ved at den, der søger Erstatning, nu altid har Krav paa at blive hørt af Oprejsningsnævnet. Ja, det er udmærket, men saadan har det hele Tiden været. Den Ændring, der er foretaget, gik kun ud paa at foreskrive, at hvor Oprejsningsnævnet fandt det aldeles urimeligt at ulejlige Manden, skulde han ikke møde, en Bestemmelse, som jeg ikke kunde tænke mig skulde anvendes i andre Tilfælde end der, hvor den paagældendes Krav var ganske oplagt. Nu kommer man altsaa ikke ud for den Anfægtelse, for nu har enhver, der ønsker det, Krav paa at blive hørt.

Saa sluttede det ærede Medlem af med nogle Spørgsmaal til mig om dit og dat. Det skal jeg ikke indlade mig nærmere paa. Det hører ikke hjemme i denne Sammenhæng, og paa den almindelige Maade, Spørgsmaalene blev stillet til mig, er jeg heller ikke i Stand til at besvare dem. Jeg vil kun udtale, at det altid har været min Indstilling, hvor jeg kom under Vejr med Afgørelser som var forkerte, at være meget lydhør og altid være parat til at gøre hvad der var inden for mit Omraade og inden for min Magt at gøre for, at alt skulde blive godt.

Elmquist: Da vi behandlede den saakaldte Forræderilov, raadede jeg den højtærede Minister til at frafalde den Ret, som han ved Tillægget til Retsplejeloven fik til at udpege de Dommere, der skulde afgøre disse Sager, og jeg henviste dengang til, hvor vigtigt det var, at de Domstole, der skulde afgøre disse Sager, ikke blot var upartiske, men ogsaa var unddraget ethvert Grundlag for Mistanke om, at de kunde betragtes som partiske. Den højtærede Minister vilde dengang ikke lytte til de Raad,